

20130040146

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 70 став 5 од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр.157/2010, 53/2011, 1/2012), Владата на Република Македонија, на седница, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БЕЗБЕДНОСТА НА ХРАНАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I

Средства за реализација на оваа програма се утврдени во буџетот на Република Македонија за 2013 година, Раздел 14005 - Агенција за храна и ветеринарство на Република Македонија, Програма 2, Подпрограма 20, ставка 464, сметка 637, во износ од 4.000 000.00 денари.

II

Средствата за реализација на Програмата за мониторинг на безбедност на храната во Република Македонија за 2013 година во целост ќе бидат искористени за плаќање на заостанатите обврски за Програмата за мониторинг на безбедноста на храната во Република Македонија за 2012 година.

III

Целта на оваа програма е одредување на присуството и концентрациите на контаминентите во храната, како и евалуација на нивното влијание врз здравјето на човекот.

Безбедноста на храната е од витално значење за здравјето на луѓето. Без разлика на тоа од каде доаѓа, дали од производството или од прометот, потрошувачот треба да биде сигурен дека консумира безбедна храна. Материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната исто така имаат влијание врз безбедност на храната. Синџирот на храната започнува од нивата па сè до трпеза, а за да се гарантира безбедноста на храната во целиот синџир таа треба континуирано да се мониторира.

IV

Мониторингот на безбедноста на храната се спроведува на следните параметри при што во мониторингот на безбедноста на храната е предвидено и земање на мостри од материјалите и производите кои доаѓат во контакт со храната:

1. Мониторинг по однос на микробиолошките критериуми за безбедноста на храната;
2. Мониторинг со определување на присуство на резидуи од пестициди, определување на максималното дозволените нивоа (МДН) на резидуи на производи за заштита на растенијата/пестициди во храната - зеленчук и овошје;
3. Мониторинг со определување на присуството на тешки метали и нитрати во одредени видови прехранбени производи;
4. Мониторинг со детектирање на присуството на микотоксини во одредени видови прехранбени производи.
5. Мониторинг на материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната.

Во согласност со планот за спроведување на мониторинг програмата, вкупниот број на мостри кои ќе бидат земени и анализирани изнесува 1755.

Во прилог на програмата се и табели во кои е наведен видот на мострата, количината на земените мостри, параметарот кој ќе се испитува и дозволените нивоа на испитаниот параметар.

Вкупната вредност на активностите за оваа мониторинг програма ќе изнесува 6.000.000.00 денари.

IV.1 Мониторинг на микробиолошката исправност на одредени видови прехранбени производи

Во согласност со препораките на Европската Унија за мониторирање на штетните агенси во храната, а со цел производство, промет и пуштање на безбедна храна на пазарот и заштита на потрошувачите, посебно внимание оваа Програма посветува на определување на микробиолошките контаминенти во храната.

Ваквиот приоритет е во согласност со трендот на Европските програми за мониторинг, препораките на СЗО, како и резултатите добиени со анализа на податоците за земените мостри од храна за период од 2007 до 2010 година како и податоците за заразните болести кои се пренесуваат преку храната. Најголем број од акутните заболувања кои потекнуваат од храна се должат на микробиолошки предизвикувачи-бактерии.

Од анализите произлегува дека микробиолошката контаминација е доминантна во споредба со останатите параметри.

Согласно со Правилникот за посебните барања за безбедност на храната по однос на микробиолошки критериуми („Службен весник на Република Македонија“ бр.78/2007), мониторирањето на микробиолошките критериуми за безбедност на храната ќе биде во согласност со приложените табели, во кои е определена поврзаноста на одделни прехранбени производи и микроорганизми кои ќе се детектираат во нив.

Според мониторинг програмата, планирано е да се земат по 50 мостри од секој вид храна предвидена за анализа на присуството на микробиолошките контаминенти, односно вкупно 350 мостри, и тоа: храна готова за консумирање наменета за доенчиња и храна готова за консумирање наменета за специјални медицински цели, сладолед, слаткарски производи, термички необработен пилешки стек, производи од мелено месо пред термичка обработка, мајонез, претходно исечкан зеленчук.

Табела бр.1. Категории производи во кои се спроведува мониторинг на микробиолошки контаминенти

Категорија на храна	Микроорганизми нивни токсини и метаболити	План на мострирање		Граници		Аналитички референтен метод	Фаза на која се однесува критериумот
		n	c	m	M		
1.Храна готова за консумирање наменета за доенчиња и храна готова за консумирање наменета за специјални медицински цели	Listeria monocytogenes	10	0	Отсуство во 25g		ISO 11290-1	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
2.Сладолед	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g		ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
3.Слаткарски производи	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g		ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
	Listeria monocytogenes	5	0	Отсуство во		ISO 11290-1	Производи

				25g		пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
4.Производи од живинско месо наменети за конзумација по термичка обработка: - пилешки стек	Salmonella	5	0	Отсуство во 10g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
5.Мелено месо и подготовки од месо произведени од сите останати видови освен живина, наменети за јадење по термичка обработка: - Плескавица; - Кебапи; - Свинска вешалица;	Salmonella	5	0	Отсуство во 10g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
6.Мајонези, преливи со мајонез и салати со мајонез	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
	Listeria monocytogenes	5	0	Отсуство во 25g	ISO 11290-1	
7.Претходно исечкан зеленчук: сечкани домати; сечкани краставици; сечкана зелка.	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
	Listeria monocytogenes	5	0	Отсуство во 25g	ISO 11290-1	

Со горе наведеното е предвидено дека мониторингот ќе се спроведува по вид прехранбен производ, а ќе се земаат мостри од следните објекти за производство и промет со храна:

1. објекти во кои се продаваат на пазарот производите од точка 1 од табелата;
2. објекти во кои се произведуваат, послужуваат и продаваат сладолед и различни видови слаткарски производи од точка 2 од табелата;
3. угостителски објекти и сендвичари во кои се подготвуваат и послужуваат производите од точка 3, 4,5 и 6 од табелата.

Табела бр.2 Преглед на временскиот период, количините на земени мостри и паричните средства потребни за спроведување на мониторинг на микробиолошки контаминенти

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активноста	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства од буџетот
1. Земање на мостри од производи предвидени за анализа на присуство на микробиолошки контаминенти	Број на мостри од видовите храна кои ќе бидат земени	јануари декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на микробиолошки контаминенти 455.000 МКД
1. Мостри од храна готова за конзумирање наменета за доенчиња и храна готова за конзумирање наменета за специјални медицински цели	50 мостри од храна за доенчиња и за специјални медицински намени	Јануари – декември 2013	50 мостри по 250 гр храна готова за конзумирање наменета за доенчиња и храна готова за конзумирање наменета за специјални медицински цели	65.000 МКД
2. Мостри од сладолед	50 мостри од сладолед	јуни-септември 2013	50 мостри по 150 мл сладолед	65.000 МКД
3. Мостри од слаткарски производи	50 мостри од слаткарски производи	април-јуни 2013	50 парчиња слатки од 100-150 г	65.000 МКД
4. Мостри од производи од живинско месо за конзумација пред термичка обработка – пилешки стек.	50 мостри од пилешки стек	Март-јуни 2013	50 парчиња од 150-200 г	65.000 МКД
5. Мостри од мелено месо освен од живина (плескавица, кебапи, свинска вешалица)	50 мостри од овие производи	Јуни-октомври 2013	50 мостри од по 150-200 г	65.000 МКД
6. Мајонез, преливи од мајонез и салати со мајонез	50 мостри	Јуни-октомври 2013	50 мостри од по 500 г	65.000 МКД
7. Претходно исечкан зеленчук	50 мостри	март-септември 2013	50 мостри од по 400-500 г	65.000 МКД

IV.2 Мониторинг со детектирање на квантитативното присуство на резидуи од пестициди во однос на максималното дозволеното количество (МДК) во зеленчук и овошје.

Спроведувањето на мониторинг на максимално дозволените нивоата на активни материи - резидуи од пестициди, ќе опфати земање на мостри од растителни производи (овошје и зеленчук). Планирано е мострите да се земаат од местата на откуп на земјоделските производи или од зелените пазари за земјоделски производи.

Мострите од секоја од предвидените видови на овошје и зеленчук, како предмет на мониторинг програмата, ќе се земат во специфичниот период на берба. Мострирањето на предвидените видови на овошје и зеленчук, ќе се врши во определените региони карактеристични за раст на зеленчукот или овошјето.

Предмет на мониторинг ќе бидат вкупно 32 предвидените видови на овошје и зеленчук, при што секој од нив ќе биде анализиран за присуство на остатоци на активните материи од производите за заштита на растенијата – резидуи од пестициди, од најчесто употребуваните регистрирани производи за заштита на растенијата. Од секој земјоделски производ во свежа, непреработена состојба, ќе се земе по 5 мостри од секој регион, со вкупна тежина на секоја мостра во согласност со предвидените количини согласно погоре наведените правилници.

Мониторингот ќе ги опфати следните земјоделски производи, по региони, земајќи ги во предвид периодот на берба на производот.

1. Домат

- Мострите се земаат во текот на месец август, септември-октомври од големопродажните пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Струмичкиот регион и Гевгелиско – Валандовскиот регион;

- Планирано е да се земаат мостри од раноградинарското производство на домати одгледувани во оранжери и домати одгледувани на отворено, во текот на берба, од април до август, од Скопскиот, Струмичкиот регион и Гевгелиско – Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

2. Пиперки

- Мострите се земаат во текот на месеците август, септември-октомври од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот и Радовишкиот регион;

- Планирано е да се земаат мострите од раноградинарското производство на пиперки одгледувани во оранжери и пиперки одгледувани на отворено, во текот на месеците април до септември од Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот и Радовишкиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3

3. Морков

- Мострите се земаат во текот на месеците септември-октомври од големопродажните пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Битолскиот и Струмичкиот регион.

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/ пестициди наведени во Табела 3

4. Компир и млад компир

- Мострите се земаат во текот на месеците септември-октомври од големопродажните пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Битолскиот и Беровскиот регион за компир и Струмица, Гевгелија и Неготино за млад компир.

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/ пестициди наведени во Табела 3

5. Краставици

- Мострите се земаат во текот на август-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Планирано е да се земаат мостри од раноградинарското производство на краставици во оранжерији и од краставици растени на отворено, во текот на месеците април – септември, од пунктовете во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3

6. Корнишони

- Мострите се земаат во текот на месеците октомври-ноември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

7. Лук

- Мострите се земаат во текот на месеците јуни-јули од големопродажните пунктови или зелените пазари во Кавадаречкиот, Неготинскиот и Росоманскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

8. Млад кромид

- Мострите се земаат во текот на месеците мај - јуни од големопродажните пунктови или зелените пазари во Гевгелија-Валандово, Струмица и во септември Прилеп-Бучин, Гостивар, Скопје;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

9. Кромид/главица кромид

- Мострите се земаат во текот на месеците јули-септември од големопродажните пунктови или зелените пазари во Гевгелија-Валандово, Струмица и во септември Прилеп-Бучин, Гостивар, Скопје;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

10. Грашок

- Мострите се земаат во текот на месеците април - мај од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

11. Карфиол

- Мострите се земаат во текот на месеците септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелискиот - Валандовскиот регион регион.
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

12. Брокула

- Мострите се земаат во текот на месеците септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелискиот- Валандовскиот регион регион.
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

13. Модар патлиџан

- Мострите се земаат во текот на месеците септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелискиот- Валандовскиот регион регион.
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

14. Бамја

- Мострите се земаат во текот на месеците август-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелискиот- Валандовскиот регион регион.
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

15. Зелка

- Мострите се земаат во текот на месеците септември-октомври од големопродажните пунктови или зелени пазари во Вардарскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион.
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

16. Праз

- Мострите се земаат во текот на месеците август-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелискиот регион.
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

17. Грав

- Мострите се земаат во текот на месеците април-мај од големопродажните пунктови или зелени пазари во Вардарскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион.

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

18. Грозје

- Мострите се земаат во текот на август - септември од големопродажните пунктови или зелените пазари во Тиквешкиот, Скопскиот и Велешкиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

19. Лубеница

- Мострите се земаат во текот на месец јули-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

20. Диња

- Мострите се земаат во текот на месец јули-август од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

21. Вишни

- Мострите се земаат во текот на месеците јуни-јули од големопродажни пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Охридскиот и Битолскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

22. Цреши

- Мострите се земаат во текот на месеците јуни-јули од големопродажни пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Охридскиот и Битолскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

23. Кајсии

- Мострите се земаат во текот на месец јуни-јули од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

24. Праски

- Мострите се земаат во текот на месеците август од големопродажни пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Вардарскиот (Росоман) и Тетовскиот регион;
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

25. Јагоди

- Мострите се земаат во текот на месеците мај – јуни од големопродажни пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион;
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

26. Круши

- Мострите се земаат во текот на месеците август од големопродажни пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион;
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

27. Слива

- Мострите се земаат во текот на месец август-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

28. Јаболки

- Мострите се земаат во текот на месеците октомври од големопродажните пунктови или зелени пазари во Охридскиот, Тетовскиот и Ресенскиот регион;
- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

Табела 3. Преглед на предвидените пестициди за чии активни материи (резидуи) ќе се мониторираат предвидените градинарски и овошни култури

II. МОНИТОРИНГ НА РЕЗИДУИ ОД ПЕСТИЦИДИ						
ЗЕЛЕНЧУК	АКТИВНИ СУПСТАНЦИ					
1. Домати	Affirm (emamectin)	Kocide2000 (cuprichydroxide)	Microthiol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Pennozeb75 WG (mancozeb)	Rogor L40 (dimethoate)
1. Раноградинарски догат	Abamectin	Terbufos	Carbofuran	Acetamiprid	Buprofezin	Imidacloprid
2. Пиперки	Affirm (emamectin)	Microthiol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Dicarzol500S P (formetanate)	Most Micro (pendimethalin)	Serenade Max (Bacillus subtilis)
2. Раноградинарски пиперки	Abamectin	Terbufos	Methomyl	Acetamiprid	Imidacloprid	Thiametoxan
3. Морков	Most Micro (pendimethalin)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Cyren48 (chlorpirifos)	Delan70 (dithianon)	Signum 33WG	Liron Tecen (linuron)
4. Компир	Cyren5G (chlorpirifos)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Orvego (ametocitradin, dimethromorph, acryoyl morphaline)	Pennozeb75 WG (mancozeb)	Reglone200 SL (dikvat)	Curenox50 (cooper oxychloride)
4. Млад кромпир	Bensulfuron	Deltamethrin	Alpha-Cipermethryn	Acetamiprid	Proxim	Bensulfuron
5. Краставици	Kocide2000 (cuprichydroxide)	Microthiol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Vydate10L (oxamyl)
6. Корнишони	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Pirimiphos-Methyl	Acetamiprid	Buprofezin	Imidacloprid
7. Лук	Methidation	Terbufos	Diazinon	Malathion	Metalaxil+mancozeb	Benalaxil+mancozeb
8. Кромид	Signum 33WG	Stomp330EC	Penncozeb (mancozeb)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Hidrocobre (cooper hydroxide)
9. Грашок	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Most Micro (pendimethalin)	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Fastac10 (alpha-cypermethrin)
10. Карфиол	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Warrant200 sl (imidacloprid)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Sumi-Alfa5EW (emamectin)
11. Брокола	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Warrant200 sl (imidacloprid)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Fastac10 (alpha-cypermethrin)
12. Модар патлиџан	Abamectin	Acetamiprid	Deltamethrin	Tiametoxan	Armitraz	Befenthrin
13. Бамја	Fenitrothion	Befenthyrin	0-26-37+30HPO3(multiprotek)			
14. Зелка	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Syllit400 SC (dodine)	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Cyren48 (chlorpirifos)
15. Праз	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Stomp330EC (pendimethalin)	Tiametoxam	Zineb		
16. Грав	Deltamethrin	Malathion	Cooper oxychloride	Cooper hydroxide	Cuprous oxide	
ОВОШЈЕ						

1.Грозје	Curenox50 (cooper oxychloride)	Azimut800WG (fosetyl al)	Azimut triple (fosetyl al, folpet, cymoxanil)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Coragen20SC (chloranthraniliprole)	Mancozeb80WP Agrija(mancozeb)
2.Лубеница	Curenox50 (cooper oxychloride)	Dicarzol500SP (formetanate)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Affirm (emamectin)	Microthiol80WG(sulphur)	Pennozeb75WG (mancozeb)
3.Диња	Curenox50 (cooper oxychloride)	Dicarzol500SP (formetanate)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Pergado (mandiproamid, mancozeb)	Affirm (emamectin)
4.Вишни	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Orthocid80WDG (captain)	Serenade max (bacillus subtilis)
5.Цреши	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Most Micro (pendimethalin)
6.Кајсии	Microthiol80WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Calypso SC480 (thiacloprid)
7.Праски	Kocide2000 (cuprichydroxide)	Microthiol80WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)
8.Јагоди	Masai (tebufenpyrad)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Grisu (iprodione)	Dicarzol500SP (formetanate)	Serenade max (bacillus subtilis)	Cyren48 (chlorpirifos)
9.Круша	Glyphos (glyphosate)	Kocide2000 (cuprichydroxide)	Microthiol80WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)
10.Сливи	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Orthocid80WDG (captain)	Serenade max (bacillus subtilis)
11.Јаболка	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Coragen20SC (chloranthraniliprole)	Mancozeb80WP Agrija(mancozeb)

Вкупниот број на земени мостри за анализа на резидуи од пестициди од производите за заштита на растенијата ќе биде определен така што ќе се земаат по 5 мостри од секој регион. За 27 производи, мостри за анализа на резидуите од пестициди од производите за заштита на растенијата ќе се земаат од три региони, вкупно 405 мостри, а од 5 производи ќе се земаат мостри за анализа од два региони, вкупно 100 мостри.

Вкупно ќе се земат 505 мостри од градинарски и овошни култури за анализа на резидуи од производите за заштита на растенијата.

Табела бр. 4 Преглед на временскиот период, количините на земени мостри регионите од кои се земаат и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на резидуите од пестициди во предвидените градинарски и овошни култури.

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активноста	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земање на мостри од земјоделски производи (за анализа на присуство на активни материји од пестициди)	Број на вкупно земено мостри од примарни земјоделски производи	2013 година	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на резидуи од пестициди во земјоделски производи 2.750.000 МКД
ЗЕЛЕНЧУК				
1. Мостри од домати од раноградинарско производство – Гевгелско-Валандовски, Струмички, Скопски регион.	5 мостри од домати од секој од трите региони (15 вкупно)	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
2. Мостри од домати Гевгелско-Валандовски, Струмички, Скопски регион.	5 мостри од домати од секој од трите региони (15 вкупно)	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
3. Мостри од пиперки (раноградинарско производство) од Струмичкиот, Гевгелско-Валандовскиот и Радовишкиот регион.	5 мостри од пиперки од секој од 3-те наведени региони (15 вкупно)	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
4. Мостри од пиперки од Струмичкиот, Гевгелско-Валандовскиот и Радовишкиот регион.	5 мостри од пиперки од секој од 3-те наведени региони (15 вкупно)	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
5. Мостри од морков во Скопскиот, Битолскиот и Беровскиот регион	5 мостри ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	септември – октомври 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
6. Мостри од млад компир од Струмичкиот, Гевгелскиот и Неготинскиот регион	5 мостри од млад компир ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	Мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
7. Мостри од компир од Скопскиот, битолскиот и Беровскиот компир	5 мостри ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	Август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
8. Мостри од краставици (раноградинарско производство) од Струмичкиот, Гевгелско-Валандовскиот и Скопскиот регион	5 мостри од краставици ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
9. Мостри од краставици од Струмичкиот, Гевгелско-Валандовскиот и Скопскиот регион	15 мостри вкупно ќе се земат од трите наведени региони	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД

10. Мостри од корнишони од Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од наведени региони	октомври-ноември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
11. Мостри од лук од Кавадаречкиот, Неготинскиот и Росоманскиот регион	15 мостри вкупно од наведени региони	Јуни-јули 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90 000 МКД
12. Мостри од млад кромид од Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот регион.	15 мостри вкупно од млад кромид од наведените региони	Јуни-јули 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
13. Мостри од кромид од регионот на Прилеп-Бучин, Гостривар, Скопје	15 мостри кромид вкупно од наведените региони	септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
14. Мостри од грашок во Скопскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион	15 мостри грашок вкупно од наведените региони	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
15. Мостри од карфиол во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
16. Мостри од брокула во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
17. Модар патлиџан во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
18. Мостри од бамја во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	Август-септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
19. Мостри од зелка од Повардарскиот Струмичкиот и Тетовскиот регион	15 мостри зелка вкупно од наведените региони	Септември-октомври 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
20. Мостри од праз од Струмичкиот и Гевгелискиот регион	10 мостри карфиол од наведените региони	Август-септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
21. Мостра од грав во Вардарски, Струмички и Тетовски регион	15 мостри зелка вкупно од наведените региони	Април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
ОВОЦЈЕ				
1. Мостри од грозје од Тиквешкиот, Скопскиот и Велешкиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
2. Мостри од лубеница од Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	јули-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
3. Мостри од диња од Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	јули-август 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
4. Мостри од вишни од Скопскиот, Охридскиот и Битолскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	Јуни-јули 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
5. Мостри од цреси од Скопскиот, Охридскиот и Битолскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
6. Мостри од кајсија од Скопски, Неготински, Струмички регион	15 мостри вкупно од наведените региони	мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
7. Мостри од праски од Скопскиот, Повардарскиот (Росоманскиот) и Скопскиот регион	15 мостри вкупно ќе се земат од наведените региони	август 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
8. Мостри од јагоди од Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион	15 мостри вкупно ќе се земат од наведените региони	мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
9. Мостри од круши од Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион	15 мостри вкупно од секој од наведените региони	август 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
10. Мостри од сливи од Скопски, Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	15 мостри вкупно од секој од наведените региони	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
11. Мостри од јаболки од Тетовскиот, Ресенскиот и Охридскиот регион	15 мостри јаболки вкупно од наведените региони	октомври 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД

IV.3. Мониторинг со детектирање на присуството на тешки метали и нитрати во одредени видови прехранбени производи

Тешките метали доаѓаат во човековото тело преку храната, водата за пиење и преку воздухот. Како елементи тешките метали како кадмиумот и оловото трајно се депонираат во коскената срцевина и се причинители за разни видови на тешки заболувања (анемија, леукемија, проблеми во развој кај младата популација итн.).

Секое внесување на храна со ниво на тешки метали над дозволените вредности претставува висок ризик за здравјето на потрошувачите, поради што и се спроведува оваа мониторинг програма.

Тешките метали кадмиумот и оловото (Cd,Pb) ќе се испитуваат во вкупно 30 мостри од трпезно грозје од Вардарскиот регион кој ги вклучува Велешкиот, Неготинскиот и Кавадаречкиот регион (по 10 мостри од секој регион), 30 мостри од винско грозје (по 10 мостри од Велешкиот, Неготинскиот и Кавадаречкиот регион), по 30 мостри за утврдување на присуство на тешки метали во спанаќ и марула, регион Вардарски (Велешки, Неготински и Кавадаречки) како и 30 мостри за утврдување на присуство на тешки метали во компир во Вардарски (Неготински) и Скопски регион, и 30 морков во Скопскиот регион.

Испитувањето на присуство на нитрати ќе се изврши во зелка и зелена салата, во Вардарскиот, Скопскиот, Полошкиот и Југоисточениот регион со вкупно 60 мостри.

Испитувањето на тешки метали и нитрати е во согласност со одредбите од Правилникот за општите барања за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр.118/05) ќе се изведува со вкупно 210 мостри.

Табела бр. 5: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во трпезно грозје, регион Вардарскиот регион (Велешкиот, Неготинскиот и Кавадаречкиот), за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb,	Максимално дозволено ниво (МДК µg/kg):	Велешки, Неготински и Кавадаречки регион
1.Трпезно грозје	30		0,05//0,1 mg/kg	Во текот на целата година

Табела бр. 6: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во винско грозје, регион Вардарски (Велешки, Неготински и Кавадаречки) , за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК µg/kg):	Велешки, Неготински и Кавадаречки регион
2.Винско грозје	30		0,05//0,1 mg/kg	Во текот на целата година

Табела бр. 7: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во спанаќ, марула, регион Вардарски (Велешки, Неготински и Кавадаречки), за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК mg/kg):	Велешки, Неготински и Кавадаречки регион
3.Спанаќ	30		0,2 //0,3	Во текот на целата година
4.Марула	30		0,2 //0,3	Во текот на целата година

Табела бр.8: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во компир, регион Вардарски (Неготински), Велешки и Скопски, за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК mg/kg):	Скопски Неготински, Велешки
5.Компир	30		0,05//0,1(излупен)	Во текот на целата година

Табела бр. 9: Резултати од испитуваното присуство на нитрати во спанаќ, зелка и зелена салата, регион Вардарски (Скопски, Полошки) и Струмички, за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за нитрати, mg /kg	Максимално дозволено ниво (МДК µg/kg):	Скопски Гостиварско -Тетовски, Струмички
6.Свеж спанаќ,	30		3000//2500,	ноември-март//апри-октомври
7.Зелена салата	30		4500//4000//3500//2500	октомври-март//апри-септември

Табела бр. 10: Прикажан е видот на мострите, регионите од кои се земаат, динамиката и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на тешки метали и нитрати во прехранбените производи

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активност	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земање на мостри на производи за анализа на присуството на тешки метали и нитрати	Број на вкупно земените мостри	јануари -декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на тешки метали 700.000 МКД
1. Мостри од трпезно грозје за анализа на тешки метали во Неготински, Кавадаречки, Велешки	10 мостри од секој регион (30 мостри)	август – септември 2013	30 мостри	100.000 МКД
2. Мостри од винско грозје за анализа на тешки метали во Велешки, Неготински и Кавадаречки регион	10 мостри од секој регион (30 мостри)	август – септември 2013	30 мостри	100.000 МКД
3. Мостри од спанаќ за анализа на тешки метали во Велешки, Неготински и Кавадаречки регион	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
4. Мостри од марула за анализа на тешки метали во Велешки, Неготински и Кавадаречки регион	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
5. Мостри од компир за анализа на тешки метали во Скопски Неготински, Велешки	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
6. Мостри од спанаќ за анализа на нитрати во Скопски Гостиварско-Тетовски, Струмички	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
7. Мостри од зелена салата на нитрати во Скопски Гостиварско-Тетовски, Струмички	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД

IV.4. Мониторинг со детектирање на присуството на микотоксини во одредени видови прехранбени производи

Предмет на мониторинг ќе бидат млекото, сокот од јаболка, белиот и интегралниот леб, пченкарното и пшеничното брашно кои се присутни во исхраната на населението во Република Македонија. Мониторингот ќе се спроведува во поглед на следењето на микотоксините (афлатоксините, охратоксинот А и патулинот) кои се создаваат и се резултат на несоодветни услови на чување на житото и брашното. Микотоксините се термостабилни и можат да се очекуваат во лебот и покрај тоа што лебот се подготвува на висока температура.

Планирано е да се земат по 60 мостри од секој од предвидените производи за анализа на присуството на микотоксини (афлатоксини, охратоксин А, патулин) во вкупен број од 480.

Табела бр. 11: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксин М во одредени видови храна.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин М	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g}/\text{kg}$):	Број на позитивни мостри:
1.Млеко	60		0,05	
2.Доенчка формула и подолжена формула вклучувајќи млеко за доенчиња и делумно адаптирано млеко за доенчиња	60		0,025	
		Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин А		
3.Храна за доенчиња и преработена житна храна за доенчиња и мали деца	60		0,10	

Табела бр. 12: Резултати од испитуваното присуство на патулин во сок од јаболки.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на патулин:	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g}/\text{kg}$):	Број на позитивни мостри:
Сок од јаболки	60		50,0	

Табела бр. 13: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксини во бел леб.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксини В ₁ , В ₂ +В ₁ +G ₁ +G ₂	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g}/\text{kg}$):	Број на позитивни мостри:
Бел леб	60		В ₁ =2,0/ В ₂ +В ₁ +G ₁ +G ₂ =4,0	

Табела бр. 14: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксини во интегрален леб.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксини В ₁ // В ₂ +В ₁ +G ₁ +G ₂	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g}/\text{kg}$):	Број на позитивни мостри:
Интегрален леб	60		В ₁ =2,0// В ₂ +В ₁ +G ₁ +G ₂ =4,0	

Табела бр. 15: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксин и охратоксин А во пченкарно брашно.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин В□// В□+В□+G□+G □ // охратоксин А:	Максимално дозволено ниво (МДК μg/kg):	Број на позитивни мостри:
Пченкарно брашно	60		2,0//4,0//5,0	

Табела бр. 16: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксин и охратоксин А во пченично брашно.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин В□// В□+В□+G□+G □ // охратоксин А:	Максимално дозволено ниво (МДК μg/kg):	Број на позитивни мостри:
Пченично брашно	60		2,0/ 4,0//5,0	

Табела бр. 17: Прикажан е видот на мострите, регионите од кои се земаат, динамиката и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на микотоксините

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активноста	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земање на мостри од производи за анализа на присуство на микотоксини	Број на вкупно земените мостри	јануари – декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на микотоксини 1.600.000 МКД 200.000 МКД
1. Мостри од млеко за анализа на афлатоксини М	60 мостри		60 мостри (60 кг)	
2. Мостри од доенчка формула и подолжена формула вклучувајќи млеко за доенчиња и делумно адаптирано млеко за доенчиња за анализа на афлатоксини М	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
3. Мостри од храна за доенчиња и преработена житна храна за доенчиња и мали деца за анализа на афлатоксини А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
4. Мостри од сок од јаболки за Патулин	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
5. Мостри од бел леб за анализа на охратоксин А и афлатоксини	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
6. Мостри од интегрален леб за присуство на афлатоксин и охратоксин А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
7. Мостри од пченкарно брашно за анализа на афлатоксини охратоксин А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
8. Мостри од пченкарно брашно за анализа на афлатоксин и охратоксин А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД

IV.5. Мониторинг на материјали и производи кои доаѓаат во контакт со храната

Предмет на мониторинг ќе бидат керамички производи кои се произведуваат во Република Македонија за отпустливост за олово и кадмиум, како и детски шишенца и цуцли за детски шишенца пласирани на пазарите во Република Македонија, за еластомери.

Планирано е да се земат по 70 мостри од секој од предвидените производи и анализа на вкупен број од 210 мостри.

Табела бр. 18: Прикажан е видот на мострите, регионите од кои се земаат, динамиката и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активноста	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земање на мостри од материјали и производи кои доаѓаат во контакт со храната	Број на вкупно земените мостри	јануари – декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на микотоксини 495.000 МКД
1. Мостри од керамички производи за анализа на олово и кадмиум	70		70 мостри по 1 парче	105.000 МКД
2. Мостри од детски шишенца за испитување на еластомери	70		70 мостри по 1 парче	195.000 МКД
3. Мостри од цуцли за детски шишенца за испитување на еластомери	70		70 мостри по 1 парче	195.000 МКД

V

Средствата за извршување на активностите од деловите IV1; IV2; IV3; IV4 и IV5 ќе бидат исплатени од Програмата за мониторинг на безбедноста на храната во Република Македонија за 2014 година.

VI

За реализација на оваа програма се грижи Агенцијата за храна и ветеринарство.

VII

Оваа програма влегува на сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10049/1 -12	Заменик на претседателот
3 јануари 2013 година	на Владата на Република
Скопје	Македонија,
	м-р Зоран Ставрески , с.р.